

EVENTS SOM MOTOR

Hvordan kan sportsevents bruges som løftestang til at få flere til at dyrke idræt?

Delnotat 1 / Juli 2017

Rasmus K. Storm
Christian Gjerding Nielsen
Trygve Laub Asserhøj

Idrættens
Analyseinstitut

EVENTS SOM MOTOR

Titel

Events som motor. Hvordan kan sportsevents bruges som løftestang til at få flere til at dyrke idræt?

Forfatter

Rasmus K. Storm, Christian Gjersing Nielsen & Trygve Laub Asserhøj

Øvrige bidragydere

Martin Hedal

Rekvirent

Dansk Surf og Rafting Forbund

Layout

Idrættens Analyseinstitut

Forsidefoto

Kristian Rønn Lauritsen

Print

Mercoprint Digital A/S

Udgave

1. udgave, København, juli 2017

Pris

Rapporten kan downloades gratis i vidensbanken på www.idan.dk

ISBN

978-87-93375-84-0 (elektronisk)

Udgiver

Idrættens Analyseinstitut

Kanonbådsvej 4A

DK-1437 København K

T: +45 3266 1030

E: idan@idan.dk

W: www.idan.dk

Gengivelse af denne rapport er tilladt med tydelig kildehenvisning.

Indhold

Indledning.....	6
Hvad siger den eksisterende forskning om mulighederne for at bruge events til større udbredelse af og deltagelse i idræt?	7
Indledning.....	7
Gennemgang af analyse- og forskningslitteraturen.....	7
Kan breddeevents øge breddedeltagelsen?.....	16
Tre konkrete nedslag	17
Konkrete danske erfaringer med afholdelse af events	27
Deltagere i de afholdte workshops.....	27
Hovedresultater fra workshopmøderne.....	28
Opsamling og anbefalinger	31
Bilag 1: Regressionstabeller vedr. analyser af trickle down-effekter i udvalgte danske sportsgrene.....	35
Litteratur	41

Indledning

Dansk Surf og Rafting Forbund har bedt Idrættens Analyseinstitut om at foretage et interventionsstudie i forbindelse med verdensmesterskabet '2017 ISA World Stand Up Paddle & Paddleboarding Championship' i København og Thy, der afvikles i perioden 1.-10. september 2017.

Verdensmesterskabet afvikles af Dansk Surf & Rafting Forbund (DSRF), Friends of Cold Hawaii og Copenhagen Watersports, og det er arrangørernes målsætning at bruge VM-begivenheden som afsæt til at udvikle idrætten og stimulere til en generelt større udbredelse og deltagelse i disciplinerne stand up-paddle (SUP) og paddleboarding (PB) i Danmark.

Interventionsstudiet skal dels komme med input til, hvordan det konkret kan ske, dels evaluere resultaterne af processen.

Projektet består af fire faser, og dette delnotat udgør afrapporteringen af projektets fase 1 og 2, der fungerer som inspiration til, hvordan arrangørerne bedst muligt kan tilrettelægge afviklingen af eventen således, at målet om at bruge verdensmesterskabet som løftestang til at øge udbredelsen af SUP og PB kan indfries bedst muligt.

Delnotatet består af to hoveddele og en samlet tværgående konklusion: Den første hoveddel er en opsamling på resultaterne fra eksisterende forskning vedr. forholdet mellem idræts- og sportsevents og breddedeltagelse mens den anden hoveddel udgør en kortfattet afrapportering af erfaringer med at bruge events til at rekruttere medlemmer med, høstet i forbindelse med workshops afholdt med udvalgte danske eventaktører.

Det tværgående og opsamlende afsnit i notatet samler de to afsnit op, og opstiller anbefalinger til, hvordan afviklingen af sideaktiviteter i forbindelse med en event som verdensmesterskabet i SUP og PB kan tilrettelægges.

Anbefalingerne er så vidt muligt skrevet så de kan tjene som inspiration for andre end Dansk Surf & Rafting Forbund. Det er således tanken, at den viden og de erfaringer, der genereres i forbindelse med dette projekt, kan bruges fremadrettet i forbindelse med andre lignende danske sportsevents.

Hvad siger den eksisterende forskning om mulighederne for at bruge events til større udbredelse af og deltagelse i idræt?

Indledning

Der foreligger ikke meget forskning om, *hvordan* events kan bruges til at løfte breddeidrætsdeltagelse (Misener, Taks, Chalip, & Green, 2015). Den foreliggende forskning fokuserer mest på, *om* events overordnet set gør det, eller om gode internationale resultater i givne sportsgrene har en såkaldt 'inspirationseffekt', der får flere til at dyrke idræt selv.

Det er et problem, da manglende viden gør det vanskeligt at opstille klare anbefalinger til brug for konkrete tiltag. Ikke desto mindre kan den eksisterende forskning om, hvorvidt events eller elitesresultater giver bredde deltagelse, give en viden, der kan oversættes til dette projekts problemområde, som handler om at undersøge, hvordan events kan – hvis overhovedet – bruges som drivkraft for mere idrætsaktivitet.

Dette afsnit sammenfatter den eksisterende forskning kort. Afsnittet er en bearbejdning af Storm et al. (2014) samt Storm og Asserhøj (2015), og gentager (i mindre udstrækning justeret) tekst herfra. Det skyldes, at disse arbejder allerede har sammenfattet meget af den relevante viden.

Derudover inddrager delrapporten analyse- og forskningslitteratur, der er publiceret senere, eller som ikke er omtalt i de nævnte arbejder. Det munder ud i en nærmere vurdering af i hvilken udstrækning og hvordan events kan fungere som motor.

Gennemgang af analyse- og forskningslitteraturen

Det er en gennemgående konklusion i Storm og Asserhøj (2014), at den eksisterende forskning i spørgsmålet om elitens inspirationseffekt på bredden viser, at der ikke er nogen automatik mellem de to størrelser. Oversat til praksis betyder der, at danskernes interesse for at se idræts-events i sig selv – og ikke uden videre – giver en medlemstilgang til foreningslivet eller medfører øget idrætsaktivitet.

Heller ikke i forhold til en forventet 'inspirationseffekt' som følge af danske atleters præstationer ved fx EM, VM eller OL har den eksisterende forskning kunnet dokumentere nogen klar effekt.

I hovedsagen viser de foreliggende danske undersøgelser, rapporter eller forskning, at det er svært at se noget klart og generelt mønster i udviklingen i medlemstal i forbindelse med gode danske elitesportsresultater.

Sigende for dette er Nielsens (2002) pointe om, at "Selvom der er nogle eksempler, der umiddelbart tyder på, at eliteidrætspræstationer giver sig udslag i forøget medlemstal

(eller mindre fald i medlemstallet end i de øvrige år), er der klart flere tilfælde, der tyder på det modsatte, eller at reklameeffekten slet ikke kan aflæses." (Nielsen, 2002, p. 220).

International forskning: Blandede resultater

Ud over danske undersøgelser af spørgsmålet foreligger der efterhånden også en større mængde af forskning internationalt, der belyser spørgsmålet systematisk – både i forhold til gode elitesportsresultaters samt events betydning.

Hindson et al. (1994) samt Hogan og Norton (2000) analyserer hhv. new zealandske og australske forhold. Begge studier peger på, at gode sportslige resultater høstet af australske eller new zealandske atleter ikke har haft effekter.

Tværtimod anfører Hogan og Norton (2000), at i den periode, hvor australske atleter har været mest succesfulde, så er de australske børn blevet tykkere og kommet i dårligere form. Normalt antages det, at børn er den gruppe, der lettest lader sig inspirere (Carter & Lorenc, 2015), men gunstige effekter kan altså ikke påvises.

Toohey (2008) peger mere konkret på, at det er stærkt tvivlsomt, om de olympiske lege afholdt i Sydney i 2000 havde nogen positive effekter på breddedeltagelsen i landet. Faktisk anfører hun, at tal fra det australske nationale statistikbureau, Australien Bureau of Statistics, tyder på, at der ét år efter legene der færre fysisk aktive i Australien end i årene op til Sydney-legene.

"Regrettably, it seems that the most substantial sport participation-related impact of the Sydney 2000 Olympic Games was an increase in passive involvement, such as live and television spectating." (Toohey, 2008, p. 1960)

Coalter (2004) peger i forhold til den engelske kontekst på, at ideen om en sammenhæng mellem elitens resultater og breddens deltagelse ikke bare virker fjernt fra virkeligheden, konkret har væksten i idrætsdeltagelse blandt englænderne været i idrætsgrene og motionsformer, der ikke er på det olympiske program.

Coalter (2004) sammenfatter svaret på spørgsmålet om, hvorvidt store sportsbegivenheder som fx de olympiske lege har nogen positiv effekt i forhold til befolkningens idrætsdeltagelse, således:

"Most of the evidence quoted here suggests that major sporting events have no inevitably positive impacts on levels of sports participation. Further, many of the implicit assumptions about stimulating participation (sporting role models, 'trickle-down effects', media coverage) are at best simplistic as single variable theories of behavioral change. While events such as the Olympic Games may have some role to play, this is only as part of a much more systematic and strategic developmental approach." (Coalter, 2004, p. 105)

Denne argumentation afviser ikke, at store sportsevents kan have en betydning – være en slags motor – i forhold til breddeidrætsdeltagelse, men den peger imidlertid samtidig på, at

det kun er en del af forklaringen. Årsagerne til breddedeltagelse skal i det hele taget findes i et komplekst samspil mellem en række påvirkende faktorer. Det vender vi tilbage til.

Feddersen et al. (2009) peger i et studie af tysk tennis på, at internationale sportslige resultater ikke har nogen dokumenterede effekter på breddedeltagelsen. Selvom tysk tennis havde medlemsfremgang blandt voksne spillere i perioden med international tysk tennisdominans, dvs. efter, at Boris Becker i 1985 vandt Wimbledon, og navne som Steffi Graf og Michael Stich fulgte efter med topresultater, viser studiet imidlertid, at væksten var lavere i forhold til medlemsfremgangen i en kontrolgruppe af andre olympiske sportsgrene.

Dermed konkluderer forfatterne, at man ikke kan tilskrive den absolutte fremgang blandt voksne motionsspillere en såkaldt 'Boris Becker-effekt'. For ungdommens vedkommende fandt Feddersen et al. (2009) heller ikke nogen effekter.

Mere specifik i forhold til gode sportslige resultater peger De Bosscher et al. (2013) på, at der ikke er noget konsistent billede, når man ser på Flanderns sportslige resultater i fremtrædende sportsgrene og medlemsudviklingen i dem. Det betyder ikke, at der ikke kan være en inspirationseffekt af gode sportslige resultater, men den synes ikke at være direkte og automatisk.

I stedet for vedblivende at undersøge spørgsmålet om en automatik mellem elite og bredde, der formentlig ikke findes eller er begrænset, må den fremtidige forskning ifølge forfatterne derfor koncentrere sig om at undersøge, under hvilke specifikke omstændigheder den eventuelt måtte opstå.

Desuden må det i bredere forstand overvejes, hvilke grupper man eventuelt inspirerer til mere breddedeltagelse. Noget tyder således på, at når der kan registreres effekter, så materialiserer de sig typisk som gen-aktivering blandt tidligere aktive gennem som aktivitets-'switching' eller som højere aktivitetsfrekvens blandt i forvejen aktive (Carter & Lorenc, 2015; Wicker & Sotiriadou, 2013).

Selv om det ikke er negativt, at aktive øger deres aktivitetsniveau eller tidligere aktive igen begynder at dyrke sport eller motion, har det ingen effekt på (inaktive) personer, der virkelig har brug for at overhovedet at blive aktive (Weed et al., 2015).

Carter og Lorenc (2015) peger i forhold til denne gruppe på, at en af årsagerne til, at inaktive ikke bliver inspireret af sportsevents, kan være, at de ikke kan se sig selv som (elite)sportsudøvere, der er i stand til at levere – for almindelige mennesker – uopnåelige sportslige præstationer. Elitepræstationerne harmonerer kort sagt ikke med forventningerne til, hvad idrætsaktivitet er for en størrelse for denne gruppe af mennesker.

I stedet for en trickle down-effekt er der for ikke de ikke-aktive nærmere tale om en 'fremmedgørelses-effekt', hvor eliteudøvernes præstationer afskrækker potentielt aktive.

Tyske studier finder en vis effekt

Forskningen i mulige effekter er dog ikke helt entydig. Blandt nyere studier, der faktisk finder en trickle down-effekt, er Frick og Wicker (2016), der viser, at kontrolleret for andre forhold har tysk fodbold i gennemsnit oplevet en stigning på 2,88 pct. i medlemstallene, når det mandlige tyske landshold har vundet verdensmesterskabet (1954, 1974, 1990 og 2014). Hjemtagelse af europamesterskabet har ingen effekt på de tyske medlemstal, og det har det kvindelige tyske landsholds præstationer heller ikke, uanset titeltype. Studiet siger ikke noget om, hvorvidt det er i forvejen aktive, der har skiftet sportsgren, eller tidligere aktive, der har genoptaget deres idrætsaktivitet, når effekten indtræffer.

Et bredere tysk studie af 12 tyske sportsgrene på det olympiske program (Weimar, Wicker, & Prinz, 2014) finder også en vis trickle down-effekt i de tyske medlemstal af at være vært for store sportsevent.

Konkret viser studiet, der ser på mandlige medlemstal i perioden 1970 til 2011, en stigning på 2,3 pct. for voksne (+18 år) og 3,4 pct. for børn (≤ 18 år) i år, hvor Tyskland har været vært for fx EM eller VM. Studiet kontrollerer for andre forhold såsom indkomst, arbejdstid, vækst i BNP og befolkningstilvækst, der også påvirker idrætsdeltagelsen, og den konstaterede vækst finder sted i den specifikke sportsgren, som værtskabet har været i.

Resultaterne af ovenstående to studier både be- og afkræftes af resultaterne i et studie af Rusesski og Marasova (2014). I deres studie, der indbefatter surveydata indsamlet i 34 lande, finder de, at international sportslig succes som sådan virker negativt ind på breddedeltagelsen, mens afholdelse af store sportsbegivenheder ser ud til at have en positiv effekt.

Helt specifikt i forhold til australske forhold finder Craig og Baumann (2014) ingen effekter af afholdelsen af de vinterolympiske lege i 2010 i forhold til børn (5-19 år).

Veal, Toohey & Frawley (2012) har ligeledes set nærmere på udviklingen i idrætsdeltagelse i forbindelse med store events afholdt i Australien. Billedet er ifølge forfatterne broget, og i de tilfælde, hvor der kan argumenteres en effekt, er det ikke sikkert, at den kan tilskrives de undersøgte begivenheder.

Bredere samfundsgevinster

En variant af spørgsmålet om, hvorvidt elitesportsresultater eller afholdelsens af store sportsevents skaber breddedeltagelse, er argumentet om afledede økonomiske, sociale eller sundhedsmæssige effekter, der således tilfører yderligere positive effekter til den første: Ikke nok med, at eliten skaber bredere deltagelse, den skaber også forbedret sundhed, øget social integration eller har forskellige (positive) økonomiske effekter, lyder antagelsen.

Et af de mere systematiske studier, der er foretaget af dette udvidede spørgsmål, er gennemført af et større skotsk forskerhold (McCartney et al., 2010). De gennemgår 55

studier, der på forskellige måder behandler spørgsmålet om afledte effekter i bred forstand i forhold værtsnationers befolkninger.¹

Samlet set konkluderes det, at set over hele spektret af studier kan man hverken be- eller afkræfte forventninger om sundheds- eller samfundsøkonomiske fordele for befolkningen i værtslandene for større idrætsbegivenheder.

Et studie, der til gengæld synes at bekræfte en sammenhæng mellem interesse for sport og deltagelse, her tv-sportssening samt overværelse af store sportsevents – er et studie af Peter Dawson og Paul Downward: 'Participation and media coverage in sport: some initial insights' (2011).

Forfatterne finder på baggrund af data fra en engelsk befolkningsundersøgelse (af personer over 16 år) indsamlet i perioden 2005–2008, at hvor der en stærk negativ sammenhæng mellem tv-sening generelt og fysisk aktivitet, så er der faktisk en positiv sammenhæng mellem sports-tv-sening og deltagelse.

Respondenter, der har set en sportsevents inden for de seneste fire uger, påvirkes ifølge eget udsagn positivt til at være mere aktive. Analysen siger ikke noget om, i hvor lang tid effekten virker, eller hvad der er årsag og virkning – altså om det er i forvejen aktive, der generelt har en forøget tendens til at se meget sport, eller om det er sportskiggeriet i sig selv, der direkte skaber et øget fysisk aktivitetsniveau.² Under alle omstændigheder anføres der dog at være en vis samtidighed (komplementaritet) mellem fysisk aktivitet og sportssening.

Et studie, der peger i anden retning, er foretaget af Hamer et al. (2014) blandt et repræsentativt udsnit af ældre (55+) briter. Det viser, at justeret for alder, køn, rygning, alkoholforbrug og en række andre faktorer øges risikoen for overvægt blandt personer, der ser tv-sport.

Kønsmæssigt er der isoleret set en forskel derhen, at risikoen for overvægt blandt personer, der ser tv-sport, er størst blandt mænd. Hamer et al. (2014) påpeger på den baggrund, at det er betænkeligt at bruge sundhedsargumenter som løftestang for at afholde store sportsevents.

Wicker og Sotiriadou (2013) finder små og kortvarige, men dog signifikante, tegn på en vis trickle-down effekt i forbindelse med Common Wealth Games i 2006 i Melbourne. Studiet undersøger respondenternes selvrapporterede opfattelse af, hvordan de var blevet påvirket af eventen, og dermed ikke, om de reelt havde omformet event-inspirationen til reel deltagelse, og dette er en begrænsning.

¹ Studiet delte den undersøgte forskning op i ni kategorier: sundhed, rekreationseffekter, transport og miljø, kriminalitet, housing, demografi, frivillighed, kultur, erhverv og turisme.

² Pilgaard (2009, p. 249ff) konkluderer således, at med højt aktivitetsniveau følger også en øget interesse for mediesport. Derfor er det meget tænkeligt, at der reelt er tale om samme årsags-/virkningsforhold i den engelske undersøgelse, selvom forfatterne ikke præcist afklarer det.

Forfatterne til studiet anfører dog, at det tyder på, at en vis effekt er tilstede, men også, at det er vigtigt, at muligheder for at dyrke idræt og motion er tilstede eller stimuleres, så effekten reelt kan slå igennem og fastholdes:

“Therefore, planning for an increase in sport participation and designing well informed programs and strategies to leverage on sport development outcomes is critical for future hosts of mega sport events.” (Wicker & Sotiriadou, 2013, p. 26)

En nogenlunde ens konklusion når Mutter og Pawlowski (2014) frem til. Det er dog vigtigt at have sig for øje, at deres respondentgruppe er triatleter. Selvom der er tale om amatørtriatleter, så er dette sagens natur relativt motiverede mennesker i forhold til deres sport og derfor ikke inaktive, der skal motiveres til aktivitet.

Sportsevenen som løftestang

Det er endvidere sådan, at de, der potentielt kan motiveres, skal kunne se sig selv i den pågældende aktivitet, ligesom de nogenlunde skal være på niveau med de udøvere, som de i givet fald skal inspireres af, påpeger forfatterne. Mutter og Pawlowski (2014) argumenterer i den forbindelse, at det kan bidrage til øget aktivitet, hvis man stimulerer den potentielle motivationseffekt. Det kan fx gøres ved at lade de amatørerne stille op sammen med eliten og/eller de professionelle.

Weed et al. (2012) anfører heroverfor, at der er svag dokumentation for, at OL kan bruges som løftestang for at skabe mere aktivitet blandt et lands borgere. Det betyder dog ikke, at man på forhånd kan afvise, at det ikke kan lade sig gøre at lave skabe den kobling. Gennem et litteraturstudie forsøger forfatterne at vurdere mulighederne herfor. De peger på den baggrund på to hovedkonklusioner:

For det første viser resultaterne, at lokalsamfund, der ikke er tænkt ind i værtskabet og dermed som en aktiv del af OL, stort set vil være uden for rækkevidde, hvis det handler om at skabe en deltagelseeffekt. For det andet er det vigtigt, at store events promoveres bredere, hvis de skal appellere til inaktive.

Konkret peger Weed et al. (2012) på, at kan man skabe en 'festivaleffekt', som rækker ud over det sportslige, kan det generere et ønske blandt lokalbefolkningen om at deltage i begivenheder, som har kulturel betydning. For at øge den fysiske aktivitet blandt lokale borgere bør beslutningstagere derfor nedtone "the sporting element" og fremhæve "the festival element".

Macrae (2017) kommer med en supplerende pointe til dette. Her peger forfatteren på, at hvis sportsklubber skal skabe deltagelse efter mega-sports events, så skal de (også) fokusere på opbygning af klubbernes kapacitet, fastholdelse af medlemmer og promovering af klubberne under eventen. Der skal med andre ord investeres ressourcer i at aktivere den potentielle reklameeffekt af sportsevents. Den samme problemstilling er Weimar et al. (2014) - refereret ovenfor - inde på.

Sideevents kan have en effekt

Ramchandani og Coleman (2012) peger i deres studie på, at hvis reklameeffekterne i forhold til store internationale firmaers sponsorering af de olympiske lege er der, så er det heller ikke utænkeligt, at der kan være en inspirationseffekt i forhold til idrætsdeltagelse.

De anlægger et teoretisk udgangspunkt og påpeger blandt andet, at skal man reelt få en inspirations effekt til at slå igennem, så er det vigtigt at være opmærksom på de faser individer gennemløber i forbindelse med vaneændringer.

Kort fortalt løber et individ gennem en række faser på vej mod en adfærdsændring, og afhængigt af, hvilken fase man befinder sig i, jo mere eller mindre vil man være disponeret for fx selv at begynde at dyrke idræt eller sport.

Det empiriske grundlag for studiet er spørgeskemaer uddelt i forbindelse med tre store britiske sportsevents afholdt i 2010 (hockey, rugby og triatlon³). Resultaterne viser, at der er klare forskelle på de, der i forvejen var aktive, og de der ikke var det, i forhold til hvor inspireret man følte sig af at overvære sportsbegivenhederne.

Inaktive følte sig mindst inspireret. Dette harmonerer med den teoretiske forudsætning om, at folk befinder sig forskellige faser, der disponerer dem mere eller mindre for at blive aktive (eller øge deres aktivitetsniveau) i forhold til givne interventioner.

Endvidere indikerer resultaterne, at hvis der er indlagt en breddedeltagelsesevent i forbindelse med eliteeventen, så påvirker det folks selvrapporterede inspiration mere, end hvis der kun var en eliteevent at se på (uanset om man deltog i breddeeventen selv eller ej).

Endnu mere interessant er det, at hvis respondenterne i studiet havde fået informationsmateriale om, hvor og hvordan de kunne dyrke den sportsgren de kiggede på, jo mere inspirerede angav de at være.

Dette peger på, at gør man noget for at informere om mulighederne – og har de rette kanaler at informere igennem – så kan der potentielt høstes effekter:

"(...) the main policy implication of these findings is that sport development organisations should work closely with event organisers to disseminate information about opportunities to undertake sport at major sport events." (Ramchandani & Coleman, 2012, p. 268)

Det skal dog påpeges, at studiet ikke siger noget om, hvorvidt den selvrapporterede effekt rent faktisk betyder adfærdsændringer. Dette er en klar svaghed.

Potwarka & Leatherdale (2016) påpeger, at der i litteraturen synes at være enighed om, at der generelt ikke er en effekt af at afholde store sportsevents, men at dette kan skyldes, at

³ FIHWomen's Hockey Champions Trophy (Nottingham), TriathlonWorld Championships Series (Hyde Park, London), og IRBWomen's RugbyWorld Cup (Guildford and London).

metoder eller data ikke gør det muligt at måle en eventuel effekt, og at der i nogle tilfælde kan være effekter under lokale og specifikke omstændigheder – eller i forhold til specifikke undergrupper af befolkningen. Derfor bør man søge at afdække eventuelle trickle-down-effekter blandt afgrænsede populationssegmenter og/eller lokalt afgrænsede geografiske områder.

I deres studie, hvor de fokuserer på påvirkningen af unge af de vinterolympiske lege afholdt i Vancouver i 2010, anfører de, at der kan være tale om en såkaldt 'epicenter'-effekt, hvor lokale områder tæt på begivenheden kan have en indflydelse på subgruppers deltagelse, og hvor denne effekt aftager, jo længere væk fra 'epi-centeret' man kommer.

Forståelsen er et supplement til eksisterende forskning i den forstand, at selv om man generelt ikke kan sige, at der er målbare effekter på nationalt plan af at afholde en stor sportsevent, kan det ikke udelukke effekter, der faktisk kunne lokaliseres mere lokalt og i forhold til specifikke befolkningsgrupper. Konklusionerne virker dog ret spekulative, og der er mange forbehold, så studiet konklusioner bør tages med forbehold.

Et tilsvarende studie med lidt spekulative konklusioner er Montoya et al. (2013), der for canadiske forhold finder, at i olympiske år er befolkningen mere idrætsaktive end i år, hvor der ikke holdes OL. Særligt er det tilfældet i vinterolympiske år. Studiet forholder sig dog ikke nærmere til, om der kunne være andre forhold, der virker ind på deltagelsesniveauet, men antager, at OL er årsagen.

Misener et al. (2015) fokuserer også på Canada, og analyserer to mellemstore sportsevents med henblik på at vurdere deres potentiale som løftestang for at skabe breddedeltagelse. Forfatterne argumenterer, at tidligere forskning primært har fokuseret på store sportsevents, som fx OL.

De argumenterer, at mellemstore sportsevents, der er bedre lokalt forankret, potentielt kan have større potentiale for at skabe øget fysisk aktivitet end megaevents. Konkret undersøger studiet de pan-amerikanske juniormesterskaber i atletik og det canadiske kunstskejtemesterskab – begge afholdt i 2005.

Forfatternes hovedbudskab er, at potentialet i forbindelse med de to events ikke blev realiseret. Hvis der i forbindelse med fremtidige events skal realiseres potentialer, skal der arbejdes mere aktivt med at skabe effekterne. Som de anfører:

“(…) if legacies are to be realized, there needs to an explicit strategic approach where resources are set aside that cannot be diverted towards other event-related activities that are not pursuant to legacy.” (Misener et al., 2015, p. 137)

Strategisk indsats

Der skal med andre ord arbejdes strategisk med at skabe 'legacy', og der skal afsættes ressourcer til det. Det kommer ikke af sig selv. Ifølge forfatterne kan man sige, at realiseringen af en bevægelses-legacy svarer til sponsorat- eller reklameaktivering. Ét er

med andre ord annonceringen. Noget andet er, at få folk til købe produktet, når de kommer ned i butikken, eller at genvælge produktet næste gang de skal på indkøb. Det kræver en strategisk indsats.

Forfatterne peger endvidere på, at det er en typisk antagelse i ideen om trickle down-effekten, at sportsklubber og -foreninger har kapaciteten til at optage eller udvikle en stimuleret interesse. Men sådan behøver det ikke være. Foreninger har ikke nødvendigvis ressourcer eller faciliteter til at tage imod nye medlemmer.

Forfatterne anfører desuden, at hvor der er tvivlsom dokumentation vedr. trickle down-effekten, så er der faktisk evidens for, at sportsevents eller gode elitesportsresultater skaber passiv konsumtion af sport.

Li og Luk (2011) underbygger pointen om, at der kan være barrierer for, at en sportsevent kan skabe øget idrætsdeltagelse. Konkret peger de på, at man kan dele barriererne op i intra-, interpersonelle og strukturelle barrierer.

De strukturelle barrierer refererer herunder til de mere objektive omverdensforhold såsom tid, geografi, finansielle ressourcer og adgangen til samt kvaliteten af faciliteter til at dyrke idræt, sport eller motion.

Intra-personelle barrierer handler om personlighed, identitet og præferencer for at dyrke sport eller motion, og endelig er der de interpersonelle barrierer, der måtte opstå som følge af den sociale interaktion med fx familie og venner.

Det kan kræve politiske indsatser på mange områder for at sænke de forskellige typer barrierer, og i nogle tilfælde vil det måske ikke kunne lade sig gøre.

Weed et al. (2015), der har gennemført det vel til dato mest systemiske studie af litteraturen på området, finder, at der ikke var positive effekter af afholdelse af OL i London i 2012, og i den forstand var OL en fiasko, da en af argumenterne for at afholde OL blandt andet var, at det skulle medvirke til at øge breddedeltagelsen.

Weed et al. (2015) påpeger dog, at der *kunne* have været effekter, hvis eventen var blevet effektivt udnyttet til det. Weed argumenterer, at der er enighed i litteraturen om, at inspirationseffekten er potentiel og skal understøttes, hvis den skal have nogen reelt effekt.

“The above discussions suggest, therefore, that there is quantitative empirical evidence, albeit weak, for a demonstration effect on sport participation outcomes. However, the demonstration effect is more likely to be a potential effect that needs to be leveraged by other supporting activities, rather than an inherent effect.” (Weed et al., 2015, p. 211)

Weed et al. (2015) peger på en række social-psykologiske trin, mennesker gennemgår i henhold til adfærdsændringer, og påpeger, at skal man have inaktive til at dyrke sport, så

er det vigtigt at tilrettelægge indsatsen til den specifikke fase, som de man ønsker at ændre adfærd hos er i. Det er på linje ned Ramchandani og Coleman (2012) refereret ovenfor.

“As such, interventions, initiatives and programmes seeking to progress people through the model are particularly successful if targeted to model stages, and this applies equally at the early (attitude, awareness and intention) stages of the model as it does at the latter behavioural stages.” (Weed et al., 2015, p. 201)

Dette stemmer også overens med Carter og Lorencs (2015) pointe om, at visse personer kan føle sig fremmedgjorte over for elitesport, og ikke bliver inspireret. Stemmer det, man skal blive inspireret af, ikke overens med de forventninger, man har til, hvordan man vil bevæge sig, vil det ikke have en effekt.

Weed et al. (2015) peger endvidere på, at forstadiet op til en given event er vigtig. Dette er interessant i den forstand, at man også bør fokusere på forløbet før eventen og ikke kun på forløbet under og efter for at skabe øget aktivitet. Det stiller øgede krav til den strategi, man bør gennemtænke for at opnå et eventuelt mål om øget breddedeltagelse.

Samme konklusion peger en evalueringsrapport vedr. Glasgows afholdelse af Commonwealth Games (Health and Sport Committee, 2017) på. Heller ikke her synes der at være automatiske breddeeffekter som følge af eventen:

“While major sporting events commonly leave an infrastructure legacy, and there can be a boost to host nation sporting performance, the evidence for a relationship between hosting major sporting events and improving population level sports participation and physical activity remains mixed and inconclusive. What remains clear is that such impacts do not arise as an automatic result of hosting a large sporting event.” (Health and Sport Committee, 2017, p. 16)

Samlet konkluderer rapporten som så mange andre, at der ikke foreligger evidens for at hævde, at store sportsbegivenheder øger breddedeltagelsen per automatik.

Kan breddeevents øge breddedeltagelsen?

Den foreliggende forskning har primært fokuseret på såkaldte eliteevents, hvor inspirationseffekten hypotetisk tænkes at komme fra elitesportsfolks gode sportslige resultater. Men kan breddeevents fungere som løftestang? Det er der et par studier, der har undersøgt.

Et af dem er Murphy et al. (2015), der specifikt undersøger, hvorvidt breddeevents events kan medvirke til at tiltrække 'ikke-sporty' dele af befolkningen til at deltage i sport eller motion. Argumentationen i studiet er på linje med meget af den øvrige litteratur og påpeger, at udviklingen af en aktiv nation er et langt sejt træk:

“There is no quick fix or shortcut for physical activity promotion at the population

level. It requires a multitude of strategies, including individual advice, the availability of structured and unstructured programmes, and the facilitation of supportive physical and social environments in which to be active.” (Murphy et al., 2015, p. 758)

Anvendelse af breddeidrætsevents kan kun være en del af en samlet indsats, der bidrager til at nedbringe omfanget af fysisk inaktivitet. Murphy et al. (2015) påpeger, at der faktisk synes at være en vis dokumentation for, at normalt inaktive mennesker også deltager i breddeidrætsevents.

Dermed udgør de et potentiale, der kan dyrkes op. I overensstemmelse med ideen om, at sikre mere socialt orienterede og festivalprægede events anfører studiet, at “(...) enabling sociability, creating event related social events, facilitating informal social opportunities, producing ancillary events and theming (creating a sense of meaning and celebration) (Murphy et al., 2015, p. 762),” er en frugtbar vej at gå. Der peges også på, at tilbagevendende begivenheder kan være en event-variant, der skaber traditioner som deltagere bakker op om fremadrettet.

Et review-studie, der synes at bekræfte dette er Baumann et al. (2009). Her peges på, at breddemotionsevents, der afholdes i en stemning af sjov og uden fokus på konkurrence, kunne indeholde et potentiale til at skabe mere aktivitet.

Blandt andet peger Baumann et al. (2009) på, at begivenhederne potentielt kan stimulere en optaktsfase, hvor folk begynder at blive fysisk aktive for at forberede sig til eventen. Selvom dette sker på lavt niveau, er det en anledning til, at folk prøver fysisk aktivitet på deres eget niveau.

“There is considerable scope for mass community events to be inclusive of population sub-groups such as older adults, those with chronic disease, or people from diverse cultural back-grounds, which go beyond the current relatively limited “exercise referral schemes.” (Bauman et al., 2009, p. 45)

Ideen er at appellere til folk på deres eget niveau og kunnen og ad den vej gøre dem fysisk aktive. Det stemmer overens med anbefalingerne givet i flere af de øvrige studier gennemgået ovenfor.

Tre konkrete nedslag

Baseret på ovenstående gennemføres i det nedenstående tre konkrete nedslag på danske sportsgrene med henblik på at vurdere, om gode elitesportsresultater kan sige at have indflydelse på medlemsudviklingen i dem. Det er en måde konkret af efterprøve hypotesen om trickle down-effekter på.

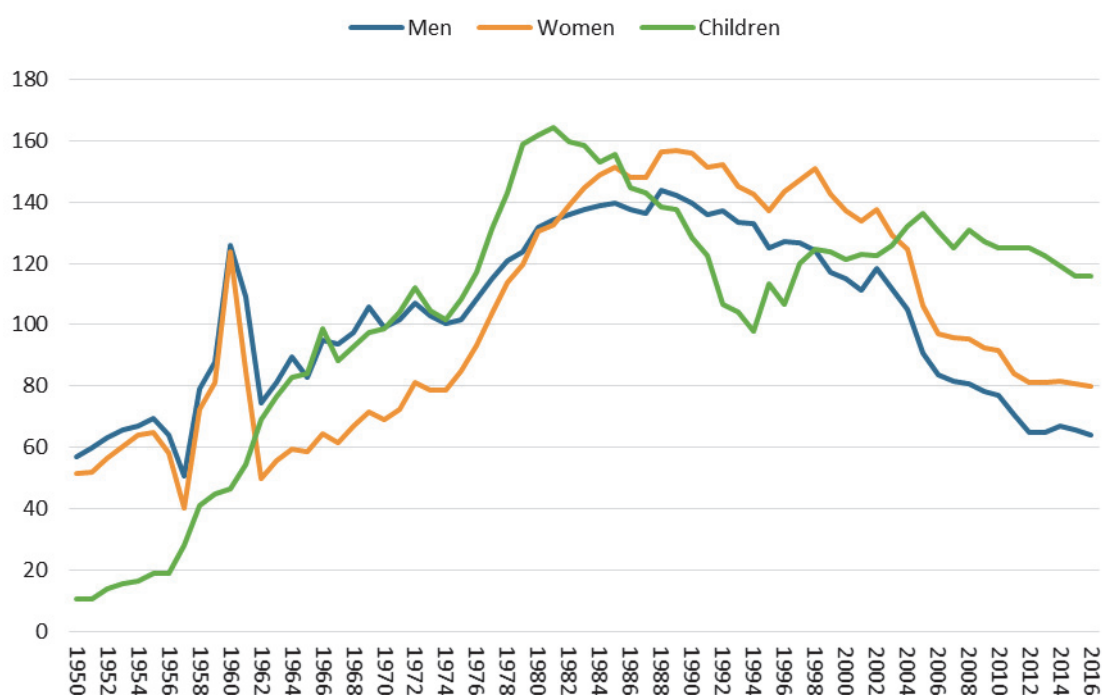
De udvalgte idrætsgrene, håndbold, badminton og svømning, er alle fremstående danske paradediscipliner med enten historiske eller aktuelle flotte internationale resultater og bred mediedækning.

Eksisterer der generelt trickle down-effekter i dansk sport, vil det hypotetisk være sportsgrene, hvor det ville være sandsynligt, at de ville opstå.

Håndbold

Storm og Nielsen (2017) gennemfører på data vedr. dansk håndbold en tilsvarende analyse som Frick og Wicker (2016) refereret ovenfor. Udgangspunktet er spørgsmålet om, hvorvidt det tyske studie af de tyske fodboldlandsholds resultater og afsmitning på bredden kan generaliseres. Nedenstående figur viser udviklingen i medlemstallene i dansk håndbold i perioden 1950 til 2016.⁴

Figur 1: Udviklingen i Dansk Håndbold Forbunds medlemstal (mænd, kvinder og børn, 1950-2016 (Indekserede værdier, gennemsnit = 100))

Det fremgår, at medlemstallene generelt topper i 1980'erne, hvorefter de i hovedsagen falder. Dog med variation.⁵ Tabel 1 opsummerer endvidere de vigtigste sportslige resultater i samme periode.

Sammenholdes figuren med tabellen kan det tyde på, at der er vise opadgående tendenser af de gode sportslige resultater for det danske damelandshold i midten af halvfemserne. En tydelig tendens er tilslutningen blandt børnene, der stiger fra 1994 frem til 2005, hvorefter kurven går nedad.

⁴ Data er hentet fra DHF's hjemmeside. Børn har ikke kunnet opdeles på køn. Figuren er reproduceret fra Storm og Nielsen (2017).

⁵ Den store opad- og nedadgående udvikling i perioden 1955-1962 for medlemstallene for voksne ser besynderlige ud. På trods af kontakter til DHF og Danmarks Idrætsforbund er det ikke lykkedes at opklare, hvad det skyldes. Det synes dog oplagt, at der er tale om registrerings- eller tællefejl i datamaterialet, der ikke udtrykker den reelle udvikling.

Tabel 1: Mesterskaber vundet af det danske kvindelige og mandlige håndboldlandshold, 1950-2016

Titel	Hold	Måned mesterskabet er afholdt	År
Europamesterskabet	Kvinder	September	1994
Olympics Games (OG)	Kvinder	Juli-August	1996
European Championship	Kvinder	December	1996
World Championship (WC)	Kvinder	November-December	1997
Olympic Games	Kvinder	Jul1-August	2000
European Championship	Kvinder	December	2002
Olympic Games	Kvinder	Juli-August	2004
European Championship	Mænd	Januar	2008
European Championship	Mænd	Januar	2012
Olympic Games	Mænd	Juli-august	2016

Tabellen viser udvalgte mesterskaber som det danske herre- og damehåndboldlandshold har vundet.

For de voksnes vedkommende er der på trods af enkelte års mindre fremgang generelt en tendens til fald. Tager man grafen for pålydende, ser det altså ud til, at hvis der er en effekt, så er den koncentreret om børnene (Storm & Nielsen, 2017).

Storm og Niensens (2017) analyse benytter en metodisk tilgang – en OLS-regression – som kontrollerer for forhold, der kan virke ind på medlemsudviklingen: fx Befolkningsvækst, arbejdstid (der forventes at kunne påvirke de voksnes medlemstal negativt) og realløn (der tænkes at kunne påvirke såvel børn som voksnes medlemstal positivt) (Frick & Wicker, 2016).

Desuden ses der på, om sidste års medlemstal har en indvirkning på dette års medlemstal (i form af en såkaldt 'lagged dependent variable') ved en slags netværkseffekt (Weimar et al., 2014), ligesom analysen inkluderer to såkaldte timetrends (en lineær og en kvadreret) for at kontrollere samfundsmæssige forhold, der ikke fanges af de øvrige kontrolvariable.

Resultatvariablene, der repræsenterer de danske resultater opstillet i Tabel 1, er indregnet således, at effekten af den sportslige succes forventes at komme på kort sigt. Dette er jf. Nielsen (2002), der påpeger, at der er grund til at tro, at reklameeffekten i givet fald virker på ret kort sigt.

I nogle tilfælde er de respektive slutrunder spillet sent på året, i december, og i disse tilfælde indregnes resultatvariablene naturligt i det efterfølgende år (se Tabel 1). Spilles slutrunderne tidligt på året indregnes de i samme år.

Resultaterne viser på denne baggrund, at kontrolleret for andre forhold, så er der ingen trickle down-effekt at spore. Ingen af de kørte resultatvariable er signifikante i nogen af de kørte regressionsmodeller, hverken for børn eller voksne. Det skal dog bemærkes, at rykker man på resultatvariablen i 1994, så effekten teoretisk anses som kommende året efter, så

kommer børnemodellerne ud med en signifikant effekt i forbindelse med vundne EM-mesterskaber (men ikke de øvrige mesterskaber).

Der er flere forhold, man kan diskutere på den baggrund. For det første kan resultatet indikere, at der kan være en effekt under de rette omstændigheder. Som det fremgår af Figur 1, så viser udviklingen i børnemedlemskaber en stigning i årene omkring de første gode sportslige resultater for kvindelandsholdet. Det er tænkeligt, at det i sig selv har en effekt, at den sportslige succes kommer efter årtier uden topresultater.

Der er dog også nogle problemstillinger, der skal bemærkes i den sammenhæng. De voksne ser som nævnt ikke ud til at være påvirket. Og der forekommer heller ikke at være effekter efter de første gode resultater. På trods af ganske mange gode sportslige resultater, nu hos herrerne, falder børnekurven faktisk efter 2005.

Endvidere er det interessant, at dansk håndbold topper medlemsmæssigt i 1980'erne i en periode, hvor landsholdene slet ikke høster topresultater. Betragter man medlemsudviklingen fra det tidsperspektiv, er der faktisk tale om en overordnet og generel nedadgående tendens på trods af de gode sportslige resultater siden midten af 1990'erne. Det indikerer, at andre forhold end sportslig succes synes vigtigere for breddedeltagelsen end sportslig succes.

Man kan spekulere i, om den eventuelle effekt – i fald den reelt skyldes trickle down – skyldes, at kvindernes succeser fik trukket et nyt segment til at interessere sig for håndbold (jf. Hedal, 2006), og i en eller anden forstand (gen-)folkeliggjorde dansk håndbold. I hvert fald på seersiden med den massive mediedækning i de år. Det er i det lys sandsynligt, at den voldsomme medieeksponering kan have påvirket børnemedlemsskaren positivt, men altså ikke så meget, at medlemsniveauet er blevet løftet tilbage på sit tidligere niveau – hvad angår børn. I forhold til de voksne er der som nævnt ingen effekter at spore.

Man kan også diskutere, om der over tid er sket en tilpasning i danskernes forventninger til de sportslige håndboldresultater således at forstå, at da de første resultater kom i midten af 1990'erne havde det en stor nyhedseffekt, mens danskerne nu er blevet vant til et stabilt højt niveau.

I øvrigt er det metodisk set besynderligt, at en lille justering af regressionsmodellerne kan ændre et ellers ret klart resultat. Det er uklart, hvad det skyldes, da data ellers ikke synes at indeholde stor usikkerhed, men dette forhold stiller spørgsmålstejn ved, om metoden er den rette til at foretage analysen af problematikken.

Baseret på det foreliggende grundlag bør man dog under alle omstændigheder ikke anse gode sportslige resultater som en sikker kur mod faldende medlemstal. Resultaterne peger på, at det ganske vist ikke kan afvises, at der er situationer, hvor effekten kan opstå, men baseret på udviklingen i medlemstallene fra håndbold, så er det ingen universel

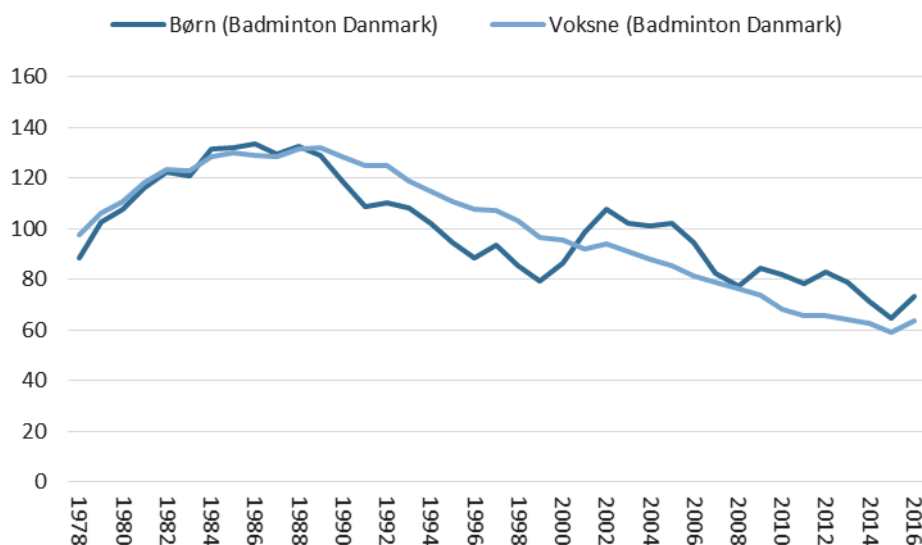
mirakelkur. Konteksten for de sportslige resultater synes i hvert fald at virke ind, hvis der overhovedet er en effekt i perioden.

Badminton

Dansk badminton har historisk tilhørt den absolutte verdenselite. Således er Danmark den mest vindende nation i All England-historien siden 1939, der indtil det første VM i 1977 blev betragtet som det uofficielle verdensmesterskab. Senere i 1992 kom badminton på OL-programmet. På trods af Kinas dominans ved VM og OL, har Danmark også her opnået store resultater, og på baggrund af de internationale præstationer gennem årene har en række profiler opnået stor medieopmærksomhed.

Fra 1978 og ti år frem oplevede badminton en stor stigning i antallet af medlemmer på både børne- og voksensiden (se figur 2 nedenfor).⁶ Væksten i medlemstallet var en fortsættelse af en mere eller mindre uafbrudt positiv tendens med start i 1954. Siden 1989 er medlemstallet blandt både børn og voksne faldet markant, og antallet af voksne medlemmer er mere end halveret i perioden.

Figur 2: Udviklingen i medlemstal i Badminton Danmark (børn og voksne, 1978-2016 (indekserede værdier (gennemsnit = 100))

Stigningen i medlemstallet fra slut 1970'erne til slut 1980'erne falder sammen med en yderst succesfuld periode, hvor Danmark vandt i alt otte All England-titler i dame- og herresingle (se Tabel 2). Siden slutfirserne har danskerne ikke været nær så dominerende, men har alligevel oplevet pæn succes med samlet ti singletitler i OL, VM og All England.

Fra 1989 - hvor de samlede medlemstal peakede - til 1994, en periode med et stort fald, vandt Danmark ingen OL, VM eller All England titler i dame- eller herresingle, men vandt imidlertid fire double-titler.

⁶ Vi har i analysen udelukkende medtaget medlemmer af Badminton Danmark (DIF-regi). For at undgå dobbelttællinger er badminton i DGI-regi ikke medtaget.

Det synes dog rimeligt at formode, at eventuelle trickle down-effekter er stærkest for singlespillere, da det er blandt dem, verdensstjernerne findes. Således synes det også at være en rimelig formodning, at det er singlespillerne, som kan være de primære inspirationskilder.

I 1995 og 1996 vandt Poul Erik-Høyer All England to gange og hjemtog også Danmarks hidtil eneste OL-guldmedalje i badminton. Alligevel forekom der et fald i medlemstallene. Stigningen i antallet af børnemedlemmer fra 1999-2002 kom imidlertid i en periode, hvor Camilla Martin vandt én VM og én All England-titel og Peter Gade vandt All England samt nåede en VM-finale.

I 2008, 2010 og 2013 var medlemstallene faldende på trods af, at Danmark i de år vandt All England i damesingle. Når man studerer tendenserne i data, er det altså ikke entydigt, at sportslig succes i All England, OL eller VM smitter af på bredden.

Tabel 2: All England, VM og OL guld i dame- og herresingle i perioden 1978-2016

Turnering	Titler
OL (dame- og herresingle)	1996 (herresingle)
VM (dame- og herresingle)	1997 (herresingle); 1999 (damesingle)
All England, damesingle	1979, 1980, 1987, 2002, 2008, 2010, 2013
All England, herresingle	1982, 1984, 1986, 1987, 1988, 1995, 1996, 1999

Tabellen viser danske udvalgte danske topresultater i badminton.

Med henblik på at vurdere, om der skulle være en trickle down-effekt i forbindelse med gode danske badminton resultater anvendes samme fremgangsmåde som beskrevet i forbindelse med håndboldanalysen: En OLS-regression med indbyggede kontrolvariable, der skal fange andre forhold, der kan virke ind på medlemstallene.

Da forventningen er, at eventuelle trickle down-effekter er stærkest for singlespillere, konstrueres en resultatvariabel, der fokuserer på, hvorvidt en dame- og/eller herrespiller har vundet én/flere OL-, VM- eller All England-titler i et givent år. All England-turneringer er traditionelt afholdt i marts, mens VM og OL afholdes i sommermånederne.

Derfor forventes den eventuelle reklameeffekt at indtræffe i samme år, som den sportslige præstation er fundet sted. Som med håndbold kontrolleres der for økonomiske og samfundsmæssige faktorer. Det har imidlertid ikke været muligt at opdele medlemmerne på køn.

Resultaterne kan ikke bekræfte, at succes ved OL, VM og/eller All England har en effekt på deltagelsen på amatørniveau, når man kontrollerer for andre relevante forhold. Det gælder for såvel børn som for voksne (se bilag 1). Der er ligeledes gennemført analyser, hvor der skelnes mellem herre- og damesingle – som ikke er præsenteret her – og her er resultatet det samme: Der kan ikke findes trickle down-effekter.

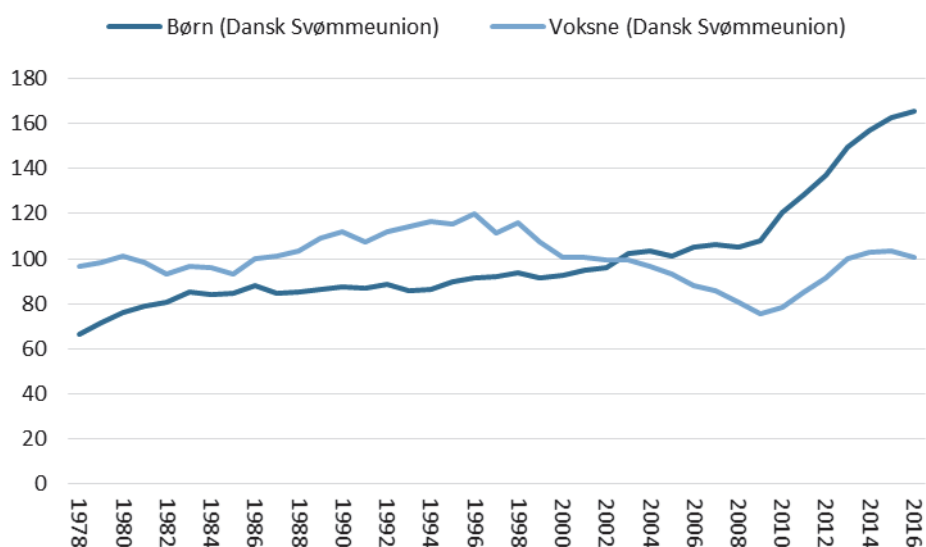
Medlemstallet i Badminton Danmark synes altså at blive påvirket af andre faktorer end international succes. Det illustreres meget godt ved, at medlemstallet faldt i syv ud af de 15 år, hvor Danmark vandt en eller flere OL-, VM- og All England-titler.

Svømning

Svømning har gennem de senere år på damesiden oplevet markant sportslig succes. Det er blevet en paradedisciplin med kendte kvindelige svømmestjerner, som Jeanette Ottesen, Lotte Friis, Pernille Blume og Rikke Møller Pedersen som markante skikkelser. Det giver derfor intuitivt mening at underkaste medlemstallene i svømning samme analyse som udviklingen i medlemstal i håndbold og badminton.

Siden 1978 har Dansk Svømmeunion oplevet markant stigning i antallet af medlemmer under 18 år.⁷ Der var således næsten 2,5 gange så mange medlemmer under 18 år i 2016 (146.881) som i 1978 (59.131) (se figur 3 herunder). Antallet af voksne medlemmer ligger på nogenlunde samme niveau i dag som i 1978 - medlemstallet peakede i 1996, hvorefter det faldt kontinuerligt fra 1998 til 2009.

Figur 3: Udviklingen i medlemstal (børn og voksne, 1978-2016 (indekserede værdier (gennemsnit = 100))

Siden 2009 er antallet af medlemmer steget markant for børn og moderat for voksne. Den positive medlemsudvikling falder sammen med den mest succesfulde periode i dansk svømning, som startede med den første VM-guldmedalje i dansk svømning nogensinde i 2009, og som siden er blevet fulgt op af yderligere tre VM-guldmedaljer og én OL-guldmedalje i 2016 i perioden (se tabel 3).

⁷ Vi har i analysen udelukkende medtaget medlemmer af Dansk Svømmeunion (DIF-regi). For at undgå dobbelttællinger er badminton i DGI-regi ikke medtaget.

Tabel 3: VM og OL resultater i perioden 1978-2016

År	Titel	Måned mesterskabet er afholdt
1978	VM-bronze	August
1980	OL-bronze	Juli
1986	VM-bronze	August
1988	OL-sølv	September
1991	2x VM-bronze	Januar
2003	VM-sølv	Juli
2007	VM-bronze	April
2008	OL-bronze	August
2009	VM-guld og -sølv	Juli-august
2011	2x VM-guld og 1x sølv	Juli
2013	VM-guld og 3x sølv	Juli-august
2015	2x VM-sølv og 2x bronze	Juli-august
2016	OL-guld og -bronze	August

Tabellen viser danske topresultater i dansk svømning.

For at undersøge, hvorvidt stigningen i antal medlemmer kan tilskrives den sportslige succes, som de danske svømmere har opnået på den internationale scene, benyttes samme metodiske tilgang som for håndbold og badminton.

Som diskuteret i relation til dameholdet i håndbolds guldmedalje ved EM 1994, synes det rimeligt at formode, at kriterierne for succes afhænger af, hvilke forventninger man har til præstationen. Hvis en nation har været vant til sportslig succes, skal der typisk et stort resultat til for at indfri forventningerne, mens succeskriteriet naturligt vil være lavere, hvis der er tale om en sport, hvor man som nation ikke tidligere har været succesfuld.

Mens håndbold og badminton er eksempler på sportsgrene, hvor Danmark har været dominerende og været vant til at vinde guld, er det for svømning først i de senere år, at Danmark har oplevet kontinuerlig succes. Alligevel er Danmark aldrig sluttet i top-10 på ranglisten over medaljepoint til hverken VM eller OL.

Vi forventer derfor at succeskriteriet er lavere for svømning, og med inspiration fra operationaliseringen i Storm, Nielsen og Thomsen (2016) konstrueres en kontinuert resultatvariabel, hvor en guldmedalje ved et VM eller OL tildes fem point, mens en sølv- og bronzemedalje tildes henholdsvis to og ét point.

Ligesom for håndbold og badminton, forventes en eventuel trickle down-effekt at sætte ind samme år, som den sportslige succes er opnået. Ligesom for håndbold og badminton kontrolleres der for økonomiske og samfundsmæssige faktorer. Det har ikke været muligt at opdele medlemmerne på køn.

På linje med resultaterne for håndbold og badminton, kan de statistiske regressionsmodeller, der ligger til grund for analysen, ikke bekræfte, at succes ved OL og VM i svømning har en effekt på i den brede deltagelse, når man kontrollerer for relevante forhold, der også påvirker medlemstallene. Det gælder for både voksne og børn (se bilag 1).

Stigningerne fra 2009-2016 forekom også i de år, hvor der ikke blev afholdt OL eller VM. Eksempelvis steg antallet af medlemmer under 18 år med hele 12 pct. i 2010, selvom der ikke blev afholdt OL eller VM, hvilket var rekord i perioden.

Ud fra den antagelse at en eventuel reklameeffekt sætter ind samme år som den sportslige præstation, tyder det på, at den store medlemsstigning siden 2009 skyldes andre faktorer end internationale præstationer.

En umiddelbart mere plausibel forklaring på medlemsvæksten i Dansk Svømmeunion i perioden er de udviklingsprojekter, DIF i samarbejde med en række specialforbund igangsatte i 2010 til 2013. Således afsatte DIF og Dansk Svømmeunion ifølge 'Evaluering Udviklingsprojekter 2010-2013' (Darfelt & Borch, 2014) godt 4,8 mio. kroner til fastholdelse og rekruttering af (primært) klubber.

Ifølge rapporten er det blandt rekrutteringen af nye klubber, "... at man finder de største numeriske effekter af udviklingsprojektet, hvilket hænger sammen med, at fx en svømmeklub med 750 medlemmer, der melder sig ind, 'kun' kræver overbevisning af klubbens bestyrelse, hvorimod de individuelle medlemsrekrutteringsprojekter skal overbevise hver enkelt person om fordelene ved et medlemskab." (Darfelt & Borch, 2014, p. 15)

Ifølge rapporten har Dansk Svømmeunion rekrutteret 16.318 medlemmer fra 2011-2013, hvilket betyder at en anseelig del af medlemsvæksten skyldes rekrutteringen af klubber med allerede aktive medlemmer.

For hverken håndbold, badminton eller svømning kan det på denne baggrund bekræftes, at der eksisterer trickle down-effekter, hvilket stemmer overens med Nielsens (2002) tidligere konklusion, at elite ikke skaber bredde, og at det er andre faktorer, der er afgørende for idrætsdeltagelsen.

Oversættes dette ind i en eventsammenhæng, er det dermed også tvivlsomt om en øgning af deltagelsen eller tilgang i medlemstallet i danske foreninger sker automatisk som følge af afholdelse af events.

Litteraturstudiet afviser ikke, at det kan ske undervise omstændigheder, men det er nødvendigt nærmere at indkredse dette i forhold til danske forhold.

I det næste kapitel gøres dette forsøg ved at fokusere på erfaringerne fra danske eventaktører og den viden, de repræsenterer. Sammen med ovenstående giver det et

samlet og mere brugbart billede af, hvad der eventuelt skal gøres for konkret af materialisere en deltagelseffekt af events.

Konkrete danske erfaringer med afholdelse af events

Projektet, som dette notat afrapporterer, indeholder som nævnt ikke blot en litteraturgennemgang af den foreliggende viden og nedslag i udvalgte danske sportsgrene, men også en konkret tilgang, der søger at indsamle erfaringer fra danske eventaktører. Dette kapitel sammenfatter på denne baggrund resultaterne af to workshops, der har været afholdt med udvalgte eventarrangører og Dansk Surf og Rafting Forbund.

Det skal understreges, at erfaringsopsamlingen ikke er udtømmende i den forstand, at den kun fokuserer på erfaringer indsamlet blandt et lille udvalg af de, der har arbejdet med planlægning, gennemførelse og evaluering af idræts- og sportsevents i Danmark de senere år. Ikke desto mindre supplerer erfaringsopsamlingen den overstående gennemgang af forskningslitteraturen med henblik på at uddrage konkrete forslag, der kan bruges til at løfte strategier om at øge deltagelsen i konkrete sportsgrene i forbindelse med events.

Deltagere i de afholdte workshops

Første workshop formede sig som en række indlæg fra de deltagende, der efterfølgende blev drøftet og faciliteret af Idan. Anden workshop formede sig som en opsamling med repræsentanter fra Idan og DSRF, hvor de vigtigste resultater og erfaringer blev drøftet og linet op.

Til de to afholdte workshops var der følgende repræsentanter til stede:

- Jakob Larsen, Dansk Atletik Forbund
- Gert Nielsen, Dansk Orienterings-Forbund
- Jonas Meyer Jensen, Dansk Golf Union
- Mads Bang Aaen, Dansk Svømmeunion
- Mikala Kofoed Rasmussen, Wonderful Copenhagen
- Jakob Færch, Dansk Surf & Rafting Forbund
- Michael Lindberg, Dansk Surf & Rafting Forbund
- Mette Knakkegaard Jensen, Dansk Surf & Rafting Forbund
- Malene Nielsen, Dansk Surf & Rafting Forbund
- Rasmus K. Storm, Idan
- Trygve Laub Asserhøj, Idan
- Martin Hedal, Idan

Det følgende opsummerer i punktform konklusionerne fra workshopperne i forhold til vigtige parametre for rekruttering af udøvere og medlemmer i forbindelse med store sportsevents. Der lægges både vægt på overordnede konklusioner og konkrete ideer tilpasset SUP, PB og DRSF således at de generelle anbefalinger nævnes først under hvert punkt efterfulgt af et underpunkt med anbefalinger rettet mod DSRF.

I notatets efterfølgende opsamling gives en tværgående sammenfatning af resultaterne fra såvel litteraturgennemgangen og de to workshops.

Hovedresultater fra workshopmøderne

- Eliteidrætsevents rekrutterer ikke i sig selv nye medlemmer eller aktive pr. automatik, men eventaktører kan forsøge at sælge en ide om deltagelse til udeforstående før, under og efter eventen.
 - SUP og PB kommunikerer som aktivitet elementer af frihed, naturoplevelse, ro og styrke. Men ellers har SUP og PB som relativt nye idrætter ikke en etableret, 'rigtig' måde at blive dyrket på. Det er en fordel i forhold til at kommunikere aktiviteter til forskellige målgrupper, der potentielt kunne tænkes at tage sporten op.
- Rekrutteringsindsatsen skal være lokalt forankret med gode ledere, mentorer og instruktører tilknyttet. Hvis de rette personer ikke er tilknyttet, fungerer rekrutteringen ikke.
 - SUP- og PB-foreninger er båret af ildsjæle, der for en stor dels vedkommende selv har været med til at starte foreningen, fordi de er interesserede i at kunne dyrke vandsport. Hvis de også skal arbejde bevidst med rekruttering, skal de klædes godt på til opgaven med konkret inspiration til events, holdtyper, træningsøvelser etc. I forhold til events skal der være etableret et beredskab, der kan tage imod en eventuel forøget efterspørgsel efterfølgende.
- En national eller international bredde- eller eliteidrætsevent kan skabe et 'lysglimt' og synlighed, og det kræver ofte national (og evt. international) koordinering og sparring at optimere synligheden. Der skal dog stadig være plads til fleksibilitet lokalt.
 - På forbundsniveau kan DSRF promovere SUP og PB gennem VM-arrangementet, men aktiveringseffekten afhænger af et succesfuldt samspil og inspiration begge veje mellem forbund og klubber. Det er nødvendigt at skabe enighed i klubberne om, at man gerne vil udnytte VM-arrangementet til at få flere til at deltage SUP og PB.
- En event kan skabe kortsigtet rekruttering, men et langsigtet fokus på fastholdelse er altafgørende, hvis effekten skal være varig. Eventen kan fungere som katalysator for udvikling af tilbud og attraktive miljøer, tilknytning af de rette personer osv. Permanente klub- eller aktivitetstilbud – herunder tilbud om socialt fællesskab – skal afspejle de interesseredes behov. Den gode introduktion for nye medlemmer og udøvere er meget afgørende for den langsigtede effekt.
 - Uformel social integration i foreninger er vigtig for fastholdelse. Hvis SUP- og PB-foreningers medlemmer også kommer i foreningen for andet end selve aktiviteten, er sandsynligheden for fastholdelse større. Her kan en del SUP- og PB-foreninger være udfordret af ikke at have oplagte faciliteter på land til

sociale arrangementer, f.eks. klubhuse. Det er vigtigt at arbejde for at skabe sociale sammenhænge, hvor folk kan komme og være sammen, uden det altid direkte indbefatter udøvelse af aktiviteten.

- Mennesker gør forskellen i sidste ende. Nuværende medlemmer eller udøvere (netværkseffekten) er formentlig den vigtigste kilde til rekruttering i dagligdagen, men også ved events. Engagement af disse vigtige ambassadører er vigtigt.
 - Et arrangement som VM i SUP skal ikke kun ses som et medlemsrekrutteringspotentiale men også som en mulighed for at udvikle endnu stærkere engagementer blandt sportens frivillige kræfter. Eksisterende aktive skal endvidere bruges aktivt til at fastholde eventuelle nye deltagere eller medlemmer.
- Sideevents og sideaktiviteter før, under og efter en stor sportsevent kan fungere som en smagsprøve og introduktion til de varige aktiviteter og tilbud. Det kræver dog ofte et forløb over flere uger at skabe en effektiv rekruttering.
 - På forbundsniveau kan man i DSRF gøre sig bevidst, hvor grænsen mellem sideevent og regulære foreningsaktiviteter går. Sideevents i forbindelse med VM i SUP og PB igangsættes og koordineres i vid udstrækning af forbundet, mens de faste aktiviteter i foreninger kører på foreningernes præmisser. Det er vigtigt at skabe en naturlig (umærkelig) overgang mellem de ekstraordinære sideevents i forbindelse med VM i SUP og PB og den 'almindelige' deltagelse i SUP-aktiviteter i foreninger. Denne overgang bliver allermest flydende, hvis man møder nogle af de samme mennesker og aktiviteter – og ikke mindst oplever samme gode stemning – til sideevents som til hverdag.
- Sportsevents og faste idrætstilbud kan med fordel kombineres med andre kulturelle aktiviteter, og stemningen bør være uformel og festlig – dog uden at gå på kompromis med, at der skal være god plads til at prøve idrætsaktiviteten.
 - Aktiviteterne inden for SUP og PB og særligt de kystområder, som sporten foregår i, lægger op til en lang række kombinationer af fysisk og kulturel aktivitet i sociale rammer. Det kunne eksempelvis være:
 - SUP-arkitekturrundvisning/historiefortælling i havneområder og boligområder langs vandkanten.
 - Single-SUP/PB med fælles madlavning og SUP/PB i aftentimerne.
 - SUP/PB og strandfest med sandslotte, krabber og grill henvendt til familier med små børn.
- I tilrettelæggelsen af rekrutteringsinitiativer er målgruppetænkning, plads til kreativitet og gennemtænkt markedsføring centrale parametre. Målgrupperne kan

variere fra lokalområde til lokalområde, men der skal være taget stilling til dem.

- I kommunikationen af sideevents (såvel som faste aktiviteter i foreninger) er det vigtigt, at relevante målgrupper kan se sig selv, fx i det anvendte billedmateriale. Unge veltrænede kroppe på SUP-boards præsenterer sporten på en flot måde, men er ikke nødvendigvis den rigtige måde at sælge initiativer, som skal få nye aktive inden for sporten. Det bør overvejes, hvordan der i det hele taget kommunikerer til potentielle nye deltagere og medlemmer.
- Udbydere af idrætstilbud – herunder idrætsforeninger – skal have modet til at glemme sig selv og egne interesser og sænke barren for nye medlemmer og udøvere, fx ved at tilpasse aktiviteten til nye målgrupper. Kombinationen af ordet 'rigtig' og idrætsgrenens navn er ofte en hæmsko for rekruttering. Alle varianter af den primære aktivitet er således lige rigtige. Det kræver dermed også en kulturforandringsproces flere steder at tage imod nye medlemmer og udøvere.
 - Her har SUP/PB en fordel i forhold til meget andet sport, der i kraft af længere historie også har nogle faste mønstre og strukturer i afvikling af klubaktiviteter og konkurrencer. At dyrke SUP eller PB handler blandt andet om frihed og individualitet, og det er vigtigt at understøtte, at foreningsformænd og andre initiativtagere kan forfølge deres egne veje mod nye aktiviteter og potentielle medlemmer.
- Brug af data fra breddedeltagere i åbne sportsevents og tilhørende rekrutteringsaktiviteter er afgørende for opfølgning, feedback og analyse. Arrangørers feedback er også central for spredning af best practice-cases og gode erfaringer efterfølgende.
 - Når DSRF i forbindelse med VM i SUP og PB sætter gang i sideevents, er det samtidig en oplagt mulighed for at komme i dialog med nysgerrige nybegyndere inden for sporten. Dette potentiale kan relativt enkelt udnyttes til gennem surveys og opfølgende kommunikation at indsamle erfaringer om, hvordan deltagere oplever sideevents, samt potentialet for varigt medlemskab derefter.

Opsamling og anbefalinger

Dette notat har søgt at samle op på den foreliggende viden om, i hvilken udstrækning og hvordan man kan bruge sportsevents til at øge interessen for en given sportsgren med henblik på at øge den aktive deltagelse inden for den.

Notatet er primært henvendt til Dansk Surf og Rafting Forbund, men den opsamlede viden har også relevans for andre forbund, eventorganisationer eller aktører, der ønsker at bruge events som løftestang for at skabe mere opmærksomhed om og rekruttere flere medlemmer til deres sportsgren.

Notatet viser, at fænomenet, der oftest benævnes 'trickle down-effekten', hvor afholdelse af store sportsevent eller gode internationale resultater i elitesport smitter af på bredden i form af flere aktive eller foreningsmedlemmer, bedst lader sig forstå som et *potentiale*.

På baggrund af den foreliggende litteratur kan det ikke afvises, at der kan være breddeeffekter af at afholde events eller få gode sportslige resultater i givne sportsgrene, men de foreliggende studier peger i forskellige retninger, og kun få dokumenterer en egentlig direkte effekt.

Fundne trickle down-effekter begrænser sig til få internationale studier, og de i forbindelse med dette delnotat gennemførte analyser af tre konkrete danske sportsgrene peger ikke på, at der kan konstateres trickle down-effekter her. Desuden er effekterne som regel små, når de er der.

Erfaringerne indhøstet fra danske eventaktører tyder omvendt på, at sportsevents og gode sportslige resultater har en vis nyheds- og reklameværdi, der kan resultere i gunstige effekter, men som flere studier peger på, er der ingen garantier for, at de bider sig fast eller materialiserer sig.

Dermed er den motor for breddedeltagelse som events kan udgøre – lidt populært sagt – ikke en hurtig eller brændstofeffektiv én af slagsen. Den foreliggende forskning synes derimod at pege på, at stimulering af breddedeltagelse er en kompleks proces, der påvirkes af en lang række faktorer, der hvis de betragtes samlet, er langt mere vigtige end den potentielle trickle down-effekt.

Det hænger sammen med, at der er en lang række elementer, der virker ind på, at idrætsdeltagelse i første omgang overhovedet stimuleres - og som (i anden omgang) skal medvirke til at samle en eventuel trickle down-effekt op og fastholde den.

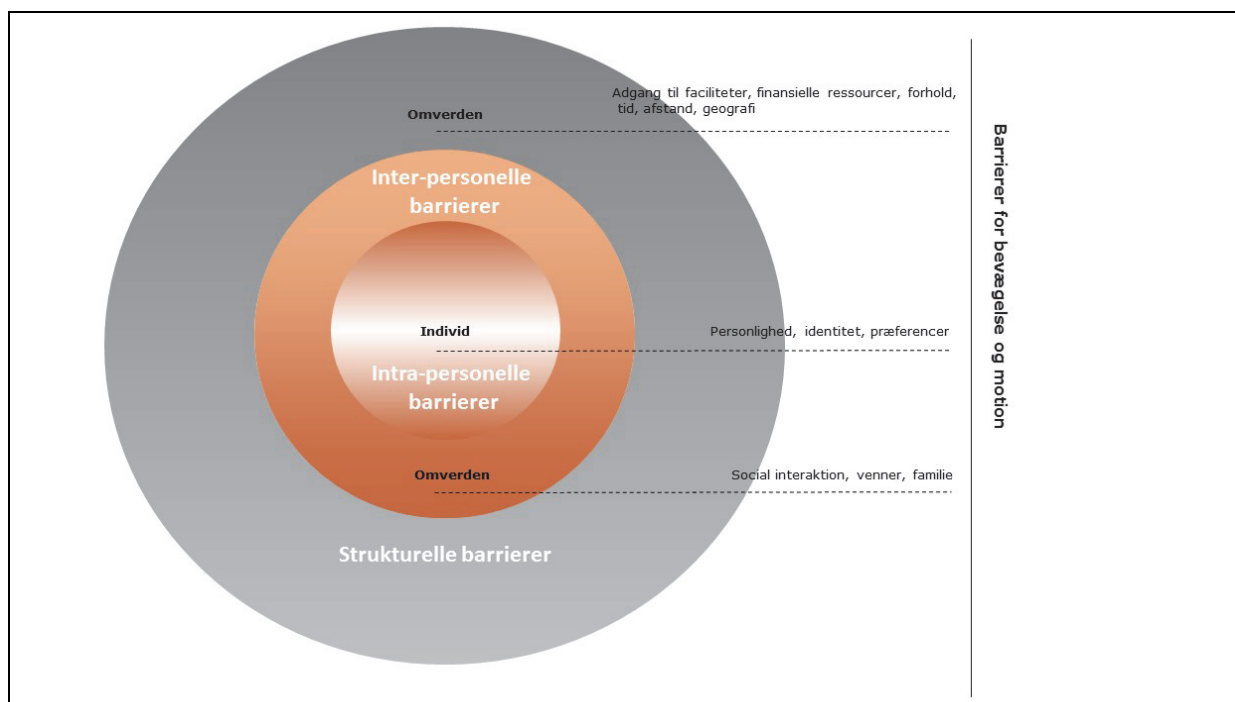
Notatets gennemgang og resultater viser på den baggrund, at det er nødvendigt at gøre aktive indsats, når man vil bruge events (eller elitesport for den sags skyld) til at få flere aktive. Det gælder formentlig både i fasen op til eventen, under eventen og bag efter eventen.

Set fra individniveauet kan man tale om, at der er barrierer for idrætsdeltagelse, der hindrer personer i at være aktive, eller i at være aktive på det niveau, de gerne vil.

Baseret på litteraturgennemgangen ovenfor kan man betragte barriererne efter modellen i figur 4, hvor den enkelte sportsgren, der ønsker at øge rekrutteringen eller deltagelsen inden for sit område skal arbejde for at sænke barriererne for deltagelse.

Figuren ser individet i kernen med forskellige nære (intra- og interpersonelle) eller strukturelle forhold som virkende ind på dets muligheder for dyrke idræt eller motion.

Figur 4: Barrierer for bevægelse og motion⁸

De strukturelle forhold samler sig fx om adgangen til (og kvaliteten af) faciliteter, finansielle ressourcer, afstand mv. Hvis en sportsgren kun har begrænsede faciliteter og ikke muligheder for at bygge nye, så vil en barriere for at rekruttere eller fastholde aktive, der måtte være blevet tiltrukket til sportsgrenen af en event, (kunne) være begrænset kapacitet.

I Københavns er det fx svært at få sine børn på hold i svømmeklubberne, fordi der er få svømmehaller pr. indbygger i forhold til mange andre kommuner og dermed lidt vandtid.

⁸ Figuren er en justeret udgave af De Bosschers (2007) model for, hvad der på forskellige niveauer er mulige at påvirke for, at nationer kan skabe international sportslig succes. Her er modellen et simplificeret udtryk for, hvad der på tilsvarende niveauer kan udgøre barrierer for, at individer begynder at dyrke (mere) sport eller motion.

Sådanne forhold, der virker begrænsende for at kunne opsluge en eventuel øget interesse for en idrætsgren, kan gøre det svært at kapitalisere af en event, der måtte give en reklameeffekt.

Eksempler i forhold til SUP eller PB kan være vejret, hvor store dele af året for mange vil være mindre egnede til at dyrke vandidrætsaktiviteter i. Det kan også dreje sig om udstyr eller vanskeligheder med at komme til egnede områder at dyrke aktiviteten i (om end dette problem nok er relativt lille i DK).

De interpersonelle barrierer handler om de begrænsninger, der opstår i relationen mellem venner, bekendte og familie. Det kan være, at der i ens nære omgangskreds ikke er en kultur for at være fysisk aktiv, eller at ens familie kræver, at man disponerer sin tid til at andre formål (børnepasning, forældremøder eller lign.) end at dyrke idræt eller motion.

Endelig er det intra-personelle niveau, der handler om egne præferencer, personlighed og identitet. Der er oplagt, at sådanne elementer kan variere fra person til person i forhold til villigheden og lysten til at dyrke idræt eller motion.

Litteraturgennemgangens påpegning af forskellige social-psykologiske faser inaktive kan befinde sig i, og som disponerer dem mere eller mindre for at blive aktive, spiller ind på dette niveau.

Samlet spiller alle modellens elementer ind på potentialet for at rekruttere aktive eller deltagere i forbindelse med en idrætsevent og er forhold, der er relevante at overveje, hvis man vil søge at kapitalisere af det potentiale sports- og idrætsevents udgør (og i det hele taget).

Kort sagt handler det om at arbejde for at sænke disse barrierer – især de, der er mulige at påvirke. I opsamlingen fra de afholdte workshops i forrige kapitel er der givet mere konkrete bud på, hvordan det kan håndteres i forhold til SUP og PB, men samlet peger den foreliggende viden på følgende overordnede elementer:

- **Trickle down-effekter er et potentiale:** Skabelse af øget deltagelse forbindelse med eller som følge af en idrætsbegivenhed skal overordnet betragtes som potentielt. Det foreliggende vidensgrundlag giver ikke grund til at konkludere, at events giver flere aktive pr. automatik.
- **Medieopmærksomhed er ikke nok:** Medieomtale og -dækning af en idrætsbegivenhed kan resultere i øget interesse, et glimt for offentligheden, men det er ikke sikkert, at denne interesse transformeres til konkret deltagelse og materialiserer sig. Det er også muligt, at medieinteressen øger tilgangen til fx foreninger på kort sigt, men hvis der ikke er et apparat og en infrastruktur til at tage i mod, så kan man tabe hele tilgangen igen på kort tid.

- **Der skal afsættes ressourcer og laves strategi:** Fordi trickle down-effekter ikke kommer automatisk, er det vigtigt, at der i forbindelse med planlægning af events afsættes tid og ressourcer til at udvikle en strategisk plan for at stimulere og fastholde afkastet af en eventuel øget interesse for den sportsgren eventen er med til at markedsføre. Dette bør gøres på linje med gennemtænkningen af fx markedsføringsstrategi eller andre strategier, der ønsker at sikre maksimalt udbytte af en event. Hvis målet med en event er at skabe flere medlemmer eller mere deltagelse i en given aktivitet, skal der arbejdes ligeså intenst med denne dimension som med andre givne mål for eventen.
- **Forankring er vigtig:** Konkrete indsatser og strategier skal forankres både overordnet og lokalt. Litteraturgennemgangen tyder på, at der er størst sandsynlighed for rekruttering og fastholdelse, hvis initiativerne forankres lokalt, men også på forbundsniveau, der skal afsætte ressourcer til det, så erfaringerne – fx – kan bruges igen ved senere events.
- **Opfølgning og fastholdelse bør indtænkes:** Tæt koblet til forankring ligger opfølgningen med henblik på at fastholde eventuelle rekrutterede aktive. Drejer det sig om at fastholde medlemmer i foreningerne, så skal man vide, hvad de forventer af tilbuddet for at fastholde dem. Det kan undersøges ved løbende at følge op på, hvad medlemmerne forventer af foreningstilbuddet og hvilke barrierer, der er for deres deltagelse.

Bilag 1: Regressionstabeller vedr. analyser af trickle down-effekter i udvalgte danske sportsgrene

Tabel 1: Titlers indvirken på antallet af aktive mænd, kvinder og børn i Dansk Håndbold Forbund (DHF), 1951-2016

	Model 1.1: Mænd	Model 1.2: Kvinder	Model 1.3: Børn
Medlemmer _{t-1}	0,797*** (0,117)	1,029*** (0,054)	0,805*** (0,062)
VM (damer)	370 (1.196)	1.801 (1.006)	3.654 (3.877)
EM (damer)	121 (715)	281 (603)	2.483 (2.450)
OL (damer)	357 (749)	837 (632)	-180 (2.397)
EM (mænd)	-432 (895)	428 (749)	2.581 (2.833)
OL (mænd)	906 (1.423)	-317 (1.148)	2.260 (4.012)
Arbejdstimer	-4,02 (3,50)	-4,78 (3,09)	-
Reallønninger	-0,012 (0,015)	-0,010 (0,013)	0,087* (0,040)
Befolkning (000)	-2,87 (8,41)	18,56* (8,88)	26,78** (9,88)
Tidstrend	227 (245)	-400* (169)	376 (379)
Tidstrend ²	-2,82 (2,38)	2,80 (1,39)	-8,89 (3,30)
Konstant	19.279 (22.603)	23.367 (22.919)	-37.831** (10.830)
N	58	58	66

Tabellen viser de ustandardiserede koefficienter (standardafvigelse i parentes); *p < 0,05, **p < 0,01, *** p < 0,001.

Tabel 2: Titlers indvirken på den procentuelle ændring i antallet af aktive mænd, kvinder og børn i Dansk Håndbold Forbund (DHF). 1951-2016

	Model 1.1: Mænd	Model 1.2: Kvinder	Model 1.3: Børn
VM (damer)	-0,015 (0,049)	0,031 (0,052)	0,010 (0,102)
EM (damer)	-0,002 (0,029)	-0,010 (0,030)	0,042 (0,060)
OL (damer)	-0,003 (0,029)	0,001 (0,031)	-0,011 (0,062)
EM (mænd)	-0,004 (0,036)	0,023 (0,038)	0,049 (0,074)
OL (mænd)	0,027 (0,052)	0,046 (0,054)	0,011 (0,106)
Δ Arbejdstimer	0,383 (0,522)	0,174 (0,551)	-
Δ Reallønninger	0,098 (0,383)	-0,041 (0,402)	0,732 (0,589)
Δ Befolkning (000)	-2,34 (3,57)	-0,212 (4,81)	1,23 (1,29)
Tidstrend	-0,002 (0,002)	-0,00007 (0,002)	-0,006 (0,004)
Tidstrend ²	0,000006 (0,000)	0,00003 (0,000)	0,00005 (0,000)
Konstant	0,079 (0,041)	0,060 (0,051)	0,156** (0,058)
<i>N</i>	58	58	66

Tabellen viser de ustandardiserede koefficienter (standardafvigelse i parentes); *p < 0,05, **p < 0,01, *** p < 0,001.

Tabel 3: Titlers (dame- og herresingle ved OL, VM og All England) indvirken på antallet af medlemmer blandt voksne og børn i Badminton Danmark, 1978-2016

	Model 1.1: Voksne	Model 1.2: Børn
Medlemmer _{t-1}	0,882*** (0,099)	0,804** (0,122)
Titel	44,5 (722)	209 (795)
Arbejdstimer	10,5 (16,6)	-
Reallønninger	-0,059 (0,068)	0,035 (0,051)
Befolkning (000)	21,8 (40,6)	12,0 (16,8)
Tidstrend	-465 (466)	-202 (652)
Tidstrend ²	2,24 (16,0)	-2,90 (11,3)
Konstant	-89.114 (192.704)	10.434 (13.641)
<i>N</i>	39	39

Tabellen viser de ustandardiserede koefficienter (standardafvigelse i parentes); *p < 0,05, **p < 0,01, *** p < 0,001.

Tabel 4: Titlers (dame- og herresingle ved OL, VM og All England) indvirken på den procentuelle ændring i medlemstallet blandt voksne og børn i Badminton Danmark, 1978-2016

	Model 1.1: Voksne	Model 1.2: Børn
Titel	44,5 (722)	209 (795)
ΔArbejdstimer	10,5 (16,6)	-
ΔReallønninger	-0,059 (0,068)	0,035 (0,051)
ΔBefolkning (000)	21,8 (40,6)	12,0 (16,8)
Tidstrend	-465 (466)	-202 (652)
Tidstrend ²	2,24 (16,0)	-2,90 (11,3)
Konstant	-89.114 (192.704)	10.434 (13.641)
<i>N</i>	39	39

Tabellen viser de ustandardiserede koefficienter (standardafvigelse i parentes); *p < 0,05, **p < 0,01, *** p < 0,001.

Tabel 5: Medaljepoints (OL og VM) indvirken på antallet af medlemmer blandt voksne og børn i Dansk Svømmeunion, 1978-2016.

	Model 1.1: Voksne	Model 1.2: Børn
Medlemmer _{t-1}	0,932*** (0,091)	0,790*** (0,083)
Medaljepoint	141 (115)	150 (171)
Arbejdstimer	19,1 (12,8)	-
Reallønninger	0,006 (0,040)	-0,044 (0,046)
Befolkning (000)	-71,6* (32,6)	-12,5 (12,7)
Tidstrend	1.710 (841)	-2.652** (907)
Tidstrend ²	29,6* (13,0)	34,5** (10,9)
Konstant	314.834* (141.811)	20.042 (15.864)
<i>N</i>	39	39

Tabellen viser de ustandardiserede koefficienter (standardafvigelse i parentes); *p < 0,05, **p < 0,01, *** p < 0,001.

Tabel 6: Medaljepoints (OL og VM) indvirken på den procentuelle ændring i antallet af medlemmer blandt voksne og børn i Dansk Svømmeunion, 1978-2016.

	Model 1.1: Voksne	Model 1.2: Børn
Medaljepoint	0,004 (0,003)	0,002 (0,002)
ΔArbejdstimer	-0,172 (0,872)	-
ΔReallønninger	0,634 (0,678)	0,316 (0,279)
ΔBefolkning (000)	-2,75 (6,20)	0,959* (0,454)
Tidstrend	-0,013 (0,008)	-0,019*** (0,005)
Tidstrend ²	0,0001 (0,0001)	0,0002*** (0,0001)
Konstant	-0,046 (0,047)	-0,051 (0,028)
<i>N</i>	39	39

Tabellen viser de ustandardiserede koefficienter (standardafvigelse i parentes); *p < 0,05, **p < 0,01, *** p < 0,001.

Litteratur

Bauman, A., Murphy, N., & Lane, A. (2009). The role of community programmes and mass events in promoting physical activity to patients. *British Journal of Sports Medicine*, 43(1), 44–6. <http://doi.org/10.1136/bjsm.2008.054189>

Carter, R. V., & Lorenc, T. (2015). A qualitative study into the development of a physical activity legacy from the London 2012 Olympic Games. *Health Promotion International*, 30(3), 793–802. <http://doi.org/10.1093/heapro/dat066>

Coalter, F. (2004). Stuck in the Blocks? A sustainable sporting legacy? In A. Vigor, M. Mean, & C. Tims (Eds.), *After the Gold Rush* (Vol. 14, pp. 93–108). London: Institute for Public Policy Research. <http://doi.org/10.1186/gb-2013-14-5-115>

Craig, C. L., & Bauman, A. E. (2014). The impact of the Vancouver Winter Olympics on population level physical activity and sport participation among Canadian children and adolescents: population based study. *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity*, 11(1), 107. <http://doi.org/10.1186/s12966-014-0107-y>

Darfelt, J., & Borch, M. (2014). *Evaluering udviklingsprojekter 2010 - 2013*. Brøndby. Retrieved from https://www.google.dk/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0ahUKEwj6mbyX5ODUAhXiHpoKHcSzBIEQFggmMAA&url=http%3A%2F%2Fwww.dif.dk%2F%2Fmedia%2Fdifdk%2Fnyt%2Fpdf-filer%2Frapport_evaluering_udviklingsprojekter_version_3.pdf%3Fla%3Dda&usg=AFQjCNEHV_TA

Dawson, P., & Downward, P. (2011). Participation, spectatorship and media coverage in sport: some initial insights. In W. Andreff (Ed.), *Contemporary Issues in Sports Economics: Participation and Professional Team Sports* (pp. 15–42). Cheltenham: Edward Elgar Publishing.

De Bosscher, V. (2007). *Sports Policy Factors Leading to International Sporting Success: Dissertation presented in partial fulfillment of the requirements for the degree of Doctor in Physical Education*. VUBPRESS, Brussels.

De Bosscher, V., Sotiriadou, P., & van Bottenburg, M. (2013). Scrutinizing the sport pyramid metaphor: an examination of the relationship between elite success and mass participation in Flanders. *International Journal of Sport Policy and Politics*, 5(3), 319–339. <http://doi.org/10.1080/19406940.2013.806340>

Fedderson, A., Jacobsen, S., & Maennig, W. (2009). *Sport Heroes and Mass Sports Participation - The (Double) Paradox of the "German Tennis Boom"* (Hamburg Contemporary Economic Discussions No. 29). Hamburg: Universität Hamburg. Retrieved from <http://www.hced.uni-hamburg.de/WorkingPapers/HCED-029.pdf>

- Frick, B., & Wicker, P. (2016). The trickle-down effect: how elite sporting success affects amateur participation in German football. *Applied Economics Letters*, 23(4), 259–263. <http://doi.org/10.1080/13504851.2015.1068916>
- Hamer, M., Weiler, R., & Stamatakis, E. (2014). Watching sport on television, physical activity, and risk of obesity in older adults. *BMC Public Health*, 14(1), 10. <http://doi.org/10.1186/1471-2458-14-10>
- Health and Sport Committee. (2017). *Health and Sport Committee Sport for Everyone Interim Report*. Retrieved from [http://www.insidethegames.biz/media/file/66116/4th Report.pdf](http://www.insidethegames.biz/media/file/66116/4th%20Report.pdf)
- Hedal, M. (2006). Sport på dansk tv. En analyse af samspillet mellem sport og dansk tv, 1993-2005 [Sport on Danish Television. An analysis of the Relation Between Sport and Danish Television, 1993-2005]. Retrieved August 19, 2015, from <http://www.idan.dk/vidensbank/udgivelser/sport-paa-dansk-tv-en-analyse-af-samspillet-mellem-sport-og-dansk-tv-19932005/b748eb95-c831-4c0b-b946-989100c47191>
- Hindson, A., Gidlow, B., & Peebles, C. (1994). The “trickle-down” effect of top-level sport: myth or reality? A case-study of the olympics. *Australien Journal of Leisure & Recreation*, 4(1), 16–31.
- Hogan, K., & Norton, K. (2000). The “Price” of Olympic Gold. *Journal of Science and the Medicine in Sport*, 3(2), 203–218.
- Li, Y., & Luk, Y. M. (2011). Impacts of the 4th East Asian games on residents??? participation in leisure sports and physical activities ??? the case of Macau, China. *Acta Geographica Slovenica*, 51(2), 377–390. <http://doi.org/10.3986/AGS51304>
- Macrae, E. H. R. (2017). Delivering sports participation legacies at the grassroots level: The voluntary sports clubs of Glasgow 2014. *Journal of Sport Management*, 31(1), 15–26. <http://doi.org/10.1123/jsm.2016-0089>
- McCartney, G., Thomas, S., Thomson, H., Scott, J., Hamilton, V., Hanlon, P., ... Bond, L. (2010). The health and socioeconomic impacts of major multi-sport events: systematic review (1978-2008). *Bmj*, 340(may19 4), c2369–c2369. <http://doi.org/10.1136/bmj.c2369>
- Misener, L., Taks, M., Chalip, L., & Green, B. C. (2015). The elusive “trickle-down effect” of sport events: assumptions and missed opportunities. *Managing Sport and Leisure*, 20(2), 135–156. <http://doi.org/10.1080/23750472.2015.1010278>
- Montoya, C., Landolfi, E., Winkelman, M., Chamberlain, S.-P., Fisch, K., & Wright, M.-D. (2013). Olympic Year Impact on Leisure-Time Physical Activity Rates Within and Across Canadian Provinces and Territories. *Physical Culture / Fizicka Kultura*, 67(2), 143–147. Retrieved from

<http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=sph&AN=92705244&site=ehost-live>

Murphy, N., Lane, A., & Bauman, A. (2015). Leveraging mass participation events for sustainable health legacy. *Leisure Studies*, 34(6), 758–766.
<http://doi.org/10.1080/02614367.2015.1037787>

Mutter, F., & Pawlowski, T. (2014). The Causal Effect of Professional Sports on Amateur Sport Participation - An Instrumental Variable Approach. *International Journal of Sport Finance*, 9, 172–188. Retrieved from
<http://go.galegroup.com/ps/i.do?id=GALE%7CA374693753&v=2.1&u=napier&it=r&p=EAIM&sw=w&asid=5af1e993c2127271f0f27fa0f99d2ef0>

Nielsen, K. (2002). Skaber elite bredde - og omvendt? En analyse af resultater og tilgang i udvalgte idrætsgrene 1981-2001. In H. Eichberg & B. W. Madsen (Eds.), *Idrættens enhed eller mangfoldighed* (pp. 213–222). Aarhus: Forlaget KLIM.

Potwarka, L. R., & Leatherdale, S. T. (2016). The Vancouver 2010 Olympics and leisure-time physical activity rates among youth in Canada: any evidence of a trickle-down effect? *Leisure Studies*, 35(2), 241–257. <http://doi.org/10.1080/02614367.2015.1040826>

Ramchandani, G. M., & Coleman, R. J. (2012). The inspirational effects of three major sport events. *International Journal of Event and Festival Management*, 3(3), 257–271.
<http://doi.org/10.1108/17582951211262693>

Rusesski, J. E., & Maresova, K. (2014). Economic Freedom, Sport Policy, and Individual Participation in Physical Activity: An International Comparison. *Contemporary Economic Policy*, 32(1), 42–55. <http://doi.org/10.1111/coep.12027>

Storm, R. K., & Nielsen, C. G. (2017). *Revisiting the Assumption of a Trickle-down Effect from Elite to Mass Sport Participation: The Case of Danish Team Handball* (Available upon request). Copenhagen.

Storm, R. K., Nielsen, K., & Thomsen, F. (2016). *Danske eliteresultater 2015: Danmark fastholder et forbedret internationalt konkurrenceniveau frem mod OL i Brasilien* (Brief). Copenhagen. Retrieved from www.idan.dk

Storm, R. K., & Asserhøj, T. L. (2015). The Question of the trickle-down effect in Danish Sport: Can a relationship between elite sport succes and mass participation be identified? In R. Bailey & M. Talbot (Eds.), *Elite Sport and Sport-for-All* (pp. 41–56). London: Routledge.

Storm, R. K., Asserhøj, T. L., & Thomsen, F. (2014). *Smitter eliten af på bredden? En opdateret analyse med danske data*. Copenhagen: Danish Institute for Sports Studies. Retrieved from <http://www.idan.dk/vidensbank/downloads/smitter-eliten-af-paa-bredde/921f57b7-3078-44dd-a6d1-a41f00ff6add>

Toohey, K. (2008). The Sydney Olympics: Striving for Legacies – Overcoming Short-Term Disappointments and Long-Term Deficiencies. *The International Journal of the History of Sport*, 25(14), 1953–1971. <http://doi.org/10.1080/09523360802439270>

Veal, a. J., Toohey, K., & Frawley, S. (2012). The sport participation legacy of the Sydney 2000 Olympic Games and other international sporting events hosted in Australia. *Journal of Policy Research in Tourism, Leisure and Events*, 4(2), 155–184. <http://doi.org/10.1080/19407963.2012.662619>

Weed, M., Coren, E., Fiore, J., Wellard, I., Chatziefstathiou, D., Mansfield, L., & Dowse, S. (2015). The Olympic Games and raising sport participation: a systematic review of evidence and an interrogation of policy for a demonstration effect. *European Sport Management Quarterly*, 15(2), 195–226. <http://doi.org/10.1080/16184742.2014.998695>

Weed, M., Coren, E., Fiore, J., Wellard, I., Mansfield, L., Chatziefstathiou, D., & Dowse, S. (2012). Developing a physical activity legacy from the London 2012 Olympic and Paralympic Games: a policy-led systematic review. *Perspectives in Public Health*, 132(2), 75–80. <http://doi.org/10.1177/1757913911435758>

Weimar, D., Wicker, P., & Prinz, J. (2014). Membership in Nonprofit Sport Clubs: A Dynamic Panel Analysis of External Organizational Factors. *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly*, 44(3), 417–436. <http://doi.org/10.1177/0899764014548425>

Wicker, P., & Sotiriadou, P. (2013). The Trickle-Down Effect: What Population Groups Benefit From Hosting Major Sport Events? *International Journal of Event Management Research*, 8(2), 25–41.

